

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **B. S.**, zast. obecnou zmocněnkyní H. V., proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 10. 2008, č. j. 42 Cad 212/2007 - 36,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 10. 2008, č. j. 42 Cad 212/2007 - 36, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením ze dne 26. 11. 2008, č. j. 42 Cad 212/2007 - 18, Krajský soud v Ústí nad Labem odmítl žalobu žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 8. 2006, č. X, a rozhodl dále, že nikomu se nepřiznává náhrada procesních nákladů. Předmětným rozhodnutím žalovaná zamítla žádost žalobce o zvýšení důchodu pro úplnou bezmocnost pro nesplnění podmínek § 70 odst. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Sb., v platném znění.

V odůvodnění soud uvedl, že žaloba byla původně podána u místně a věcně nepříslušného Okresního soudu v Děčíně, který řízení zastavil s tím, že žalobce může podat žalobu u soudu ve správním soudnictví, což žalobce v soudem stanovené lhůtě učinil. Krajský soud shledal, že rozhodnutí žalované bylo žalobci doručeno nejpozději společně s dopisem žalované ze dne 24. 11. 2006, lhůta pro podání žaloby zjevně skončila nejpozději koncem ledna 2007. Okresní soud v Děčíně však žalobu obdržel teprve dne 13. 3. 2007, tedy bezmála o dva měsíce opožděně. Krajský soud konstatoval, že žaloba podaná příslušnému správnímu soudu by mohla být včasná a účinná jedině tehdy, kdyby původní žaloba podaná nepříslušnému Okresnímu soudu v Děčíně byla učiněna v rámci dvouměsíční zákonné žalobní lhůty, tedy do konce ledna 2007. To se však nestalo, a proto krajský soud žalobu pro opožděnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Proti tomuto usnesení podal žalobce včas kasační stížnost (označenou jako odvolání). Namítal, že žalobu podal u Okresního soudu v Děčíně prostřednictvím Okresního soudu v Teplicích dne 12. 1. 2007. Navrhl, aby bylo napadené usnesení zrušeno a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně požádal o přidělení advokáta ex offio.

Přípisem ze dne 27. 8. 2008, č. j. 42 Cad 212/2007 - 28, Krajský soud v Ústí nad Labem žalobce vyzval k vyplnění formuláře potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, a to ve lhůtě 10 dnů ode dne doručení přípisu. Přípis byl žalobci doručen dne 1. 9. 2008.

Usnesením ze dne 15. 10. 2008, č. j. 42 Cad 212/2007 - 36, Krajský soud v Ústí nad Labem zamítl žádost žalobce o ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o kasační stížnosti. V odůvodnění soud uvedl, že žalobce do dne vydání tohoto usnesení žádným způsobem nedoložil svou žádost o osvobození od placení soudního poplatku, ačkoliv výzva k doložení osobních a majetkových poměrů mu byla spolu s prohlášením o osobních, majetkových a výdělkových poměrech doručena dne 1. 9. 2008. Soud konstatoval, že žalobce je povinen své tvrzení o nedostatku prostředků doložit, přičemž soud sám výdělkové a majetkové možnosti z úřední povinnosti nezjišťuje. Soud proto žalobci nepřiznal osvobození od soudních poplatků, čímž není splněna podmínka pro ustanovení zástupce pro řízení.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, ve které namítal, že vyplněný formulář vzor č. 060 včetně příloh byl soudu zaslán v požadované lhůtě, a to doporučeně dne 8. 9. 2008. Po reklamaci u České pošty bylo zjištěno, že zásilka byla řádně doručena a převzata krajským soudem dne 9. 9. 2008. Zdůraznil, že je těžce zdravotně postižený, nechodící, sociálně slabý, převážně upoután na polohovací postel a invalidní vozík.

Dne 31. 10. 2008 byla věc předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Při posuzování přípustnosti kasační stížnosti vycházel Nejvyšší správní soud ze své konstantní judikatury, podle které *v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků není třeba trvat na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení advokátem* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že byla podána z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podle kterého lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Kasační stížnost je důvodná.

Krajský soud vycházel z toho, že stěžovatel výzvě obsažené v přípisu soudu ze dne 27. 8. 2008 nevyhověl a potvrzení o svých osobních, majetkových a výdělkových poměrech nepředložil. Z obsahu soudního spisu však Nejvyšší správní soud zjistil, že vyplněný formulář potvrzení stěžovatel krajskému soudu zaslal doporučeně dne 8. 9. 2008, tj. ve lhůtě soudem stanovené (soudu byl doručen dne 9. 9. 2008).

Nejvyšší správní soud je přesvědčen o tom, že předmětné potvrzení nebylo založeno do příslušného spisu nedopatřením (o tom svědčí oprava čísla listu originálu napadeného usnesení z 31 na 36), které krajský soud zjistil až z podané kasační stížnosti. Toto nedopatření ovšem nemůže jít k tíži stěžovatele, který svou povinnost v požadovaném rozsahu a ve stanovené lhůtě splnil.

Učinil-li krajský soud závěr, že stěžovatel neprokázal splnění podmínek pro osvobození od soudního poplatku, když na výzvu soudu nedoložil své osobní a majetkové poměry, ačkoliv stěžovatel soudem požadované potvrzení ve stanovené lhůtě předložil, zatížil krajský soud řízení zásadní vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí. Důsledkem vydání napadeného usnesení by nadto mohlo být i odepření přístupu stěžovatele k soudu, neboť v řízení o kasační stížnosti proti usnesení, kterým byla odmítnuta jeho žaloba, musí být zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že vydání napadeného usnesení předcházelo pochybení krajského soudu, které je vadou řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Uplatněný kasační důvod byl prokázán, a proto Nejvyšší správní soud usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 10. 2008, č. j. 42 Cad 212/2007 - 36, podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. Na krajském soudu nyní bude, aby při posuzování, zda stěžovatel splňuje podmínky pro ustanovení zástupce z řad advokátů, vycházel z potvrzení, které mu stěžovatel předložil.

O náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti bude rozhodnuto v rozsudku, či v usnesení, jímž bude řízení skončeno (§ 61 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. listopadu 2008

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu